

FINANSDEPARTEMENTET

Perspektivmeldingen 2004
– utfordringer og valgmuligheter for
norsk økonomi

Finansminister Per-Kristian Foss

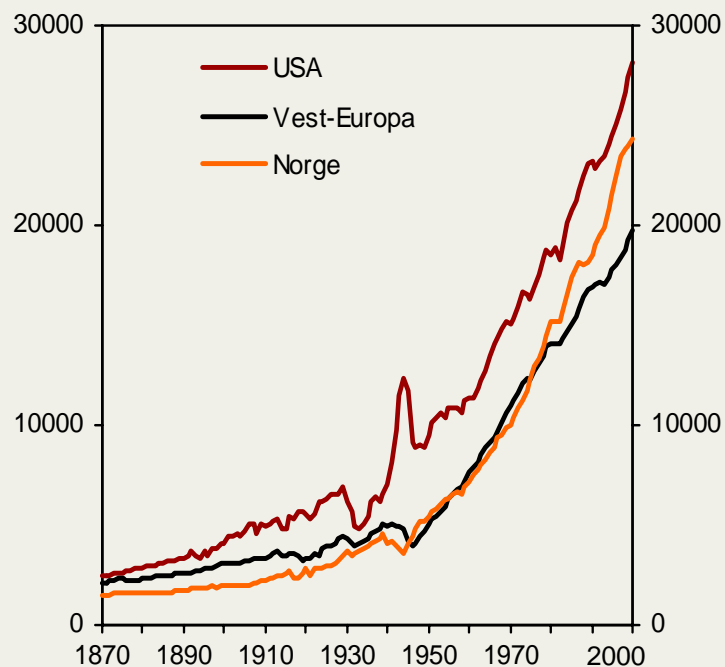
19. november 2004

Perspektivmeldingen 2004

- Kap. 1 En langsiktig bærekraftig økonomisk politikk
- Kap. 2 Viktige internasjonale utviklingstrekk
- Kap. 3 Drivkrefter bak utviklingen i verdiskaping og inntekt
- Kap. 4 Drivkrefter bak utviklingen av offentlige velferdsordninger
- Kap. 5 Noen mulige forløp for utviklingen i norsk økonomi på lang sikt
- Kap. 6 Utfordringer og valgmuligheter for videreutvikling av velferdsordningene
- Kap. 7 Ressursutnyttelse, stabilitet og omstillinger på mellomlang sikt

Et rikt land med gode muligheter

BNP pr. innbygger. 1990-dollar

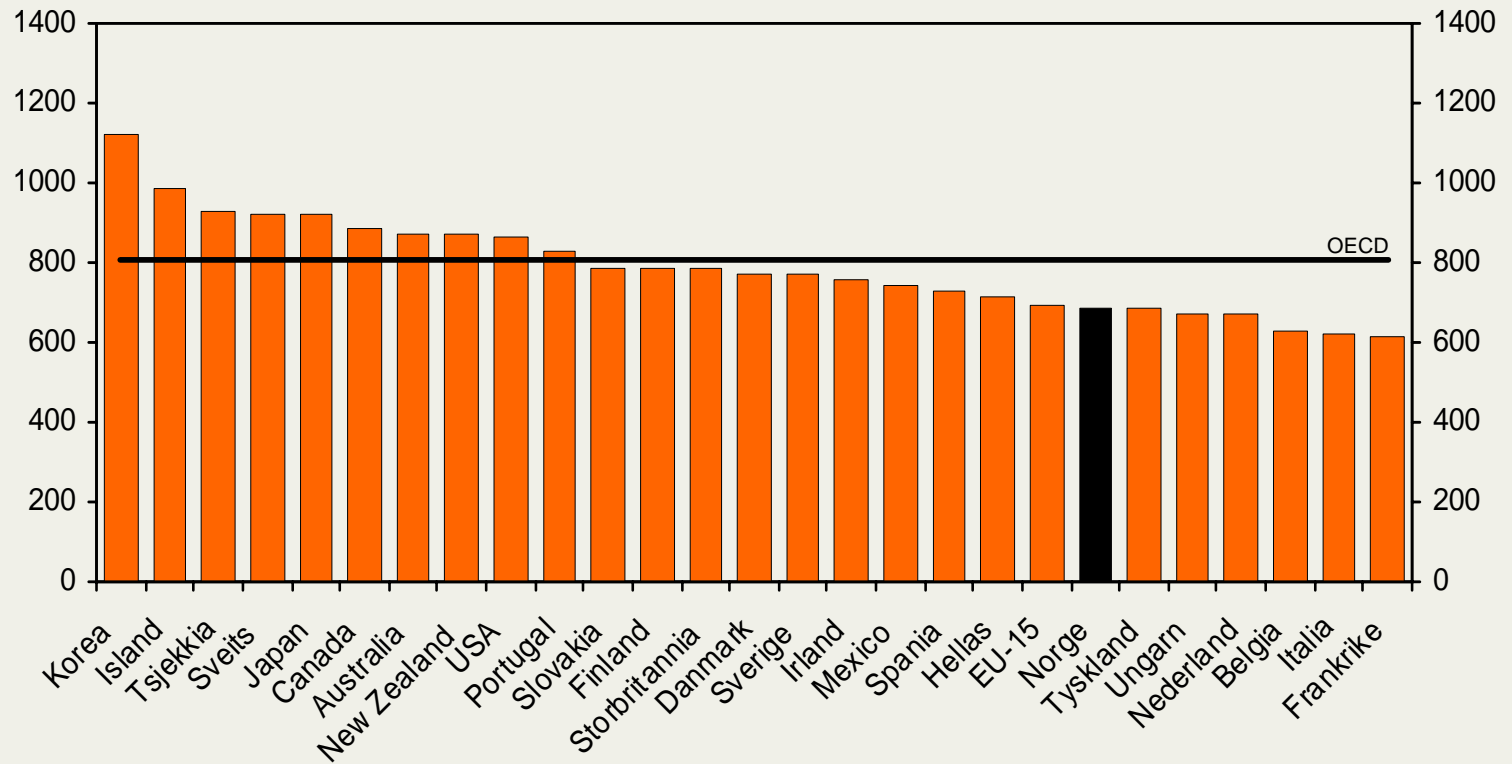
- Fra fattig til rik
- Fastlandsøkonomien betyr klart mest
- Høy yrkesdeltakelse og lav arbeidsledighet
- Høyt utdannet arbeidsstyrke
- Høyt produktivetsnivå

Hva bestemmer velstandsveksten?

- Produktivitetsvekst
 - institusjonelle forhold
 - kvalitet/kompetanse
 - forskning og utvikling
 - internasjonal handel
 - omstillingsevne/strukturpolitikk
- Tilgang på realkapital og naturressurser
- Tilgang på arbeidskraft

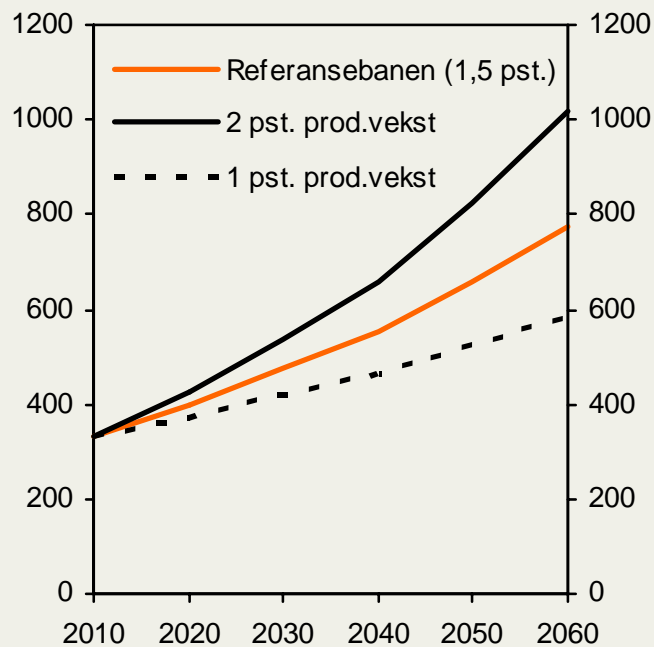
Høy yrkesdeltakelse, men lav gjennomsnittlig arbeidstid

Timeverk pr. innbygger. 2002

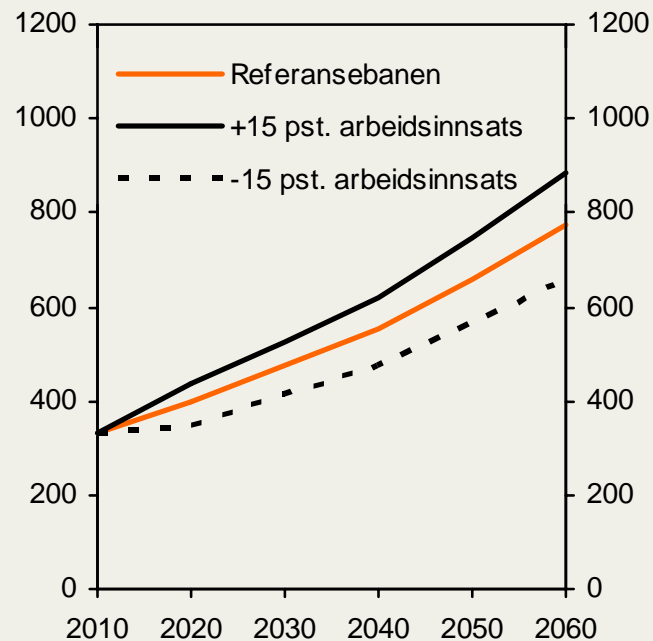

Inntektene pr. innbygger vil vokse

Ulike forutsetninger for produktivitetsveksten.
1000 2003-kroner

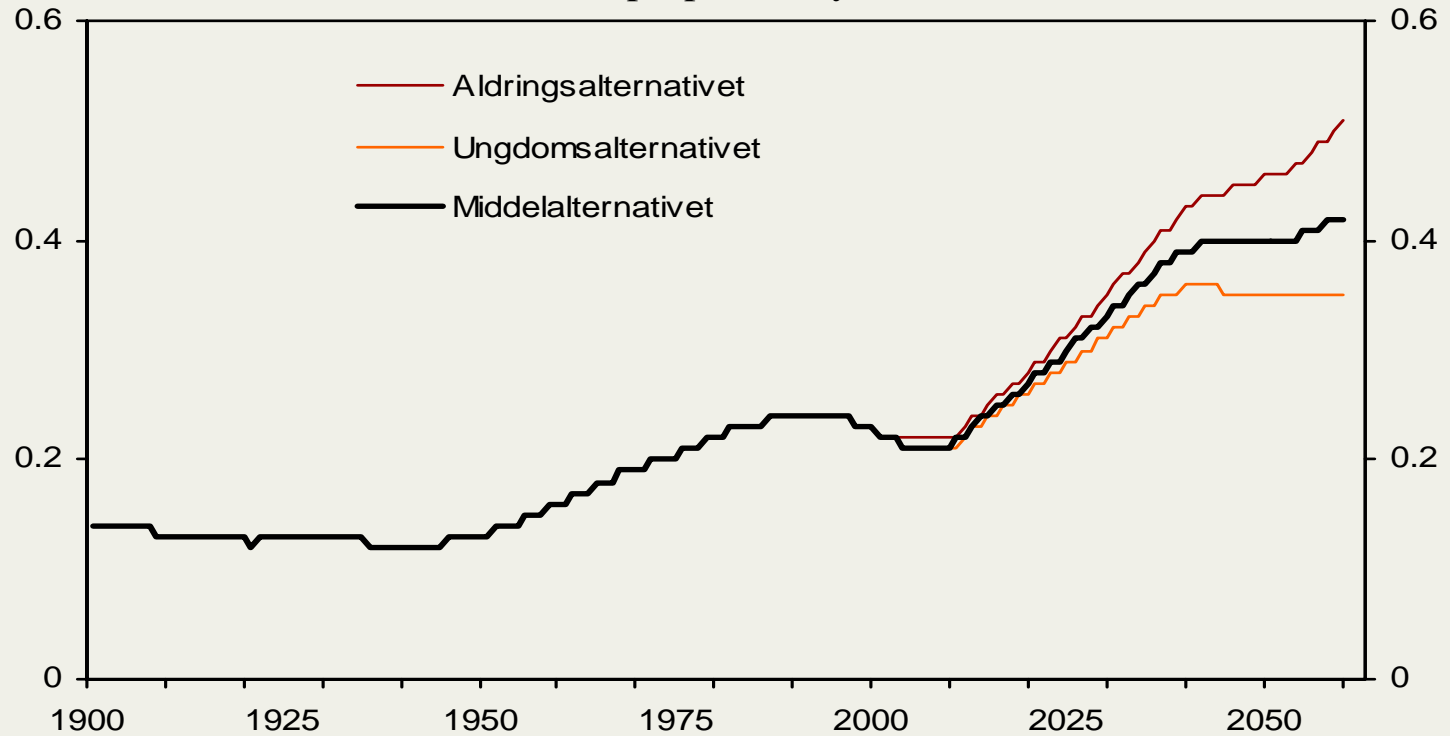

Ulike forutsetninger for gjennomsnittlig arbeidsinnsats.
1000 2003-kroner

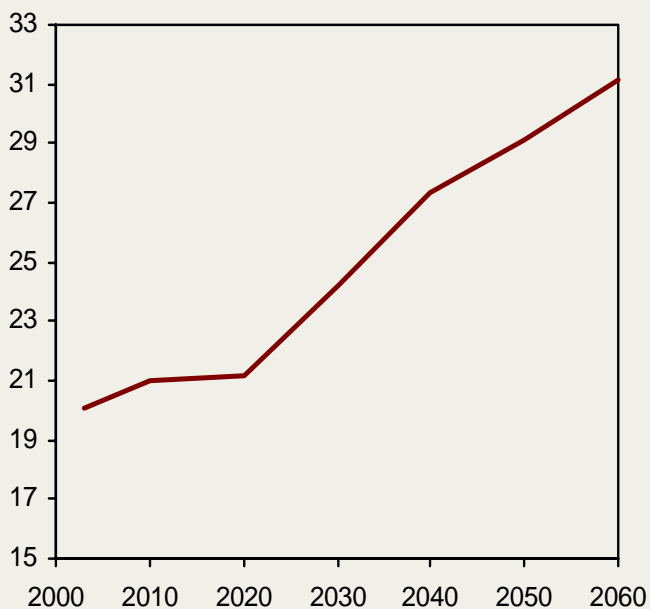
Aldringen – en hovedutfordring for offentlige finanser

Antall over 66 år pr. person i yrkesaktiv alder.

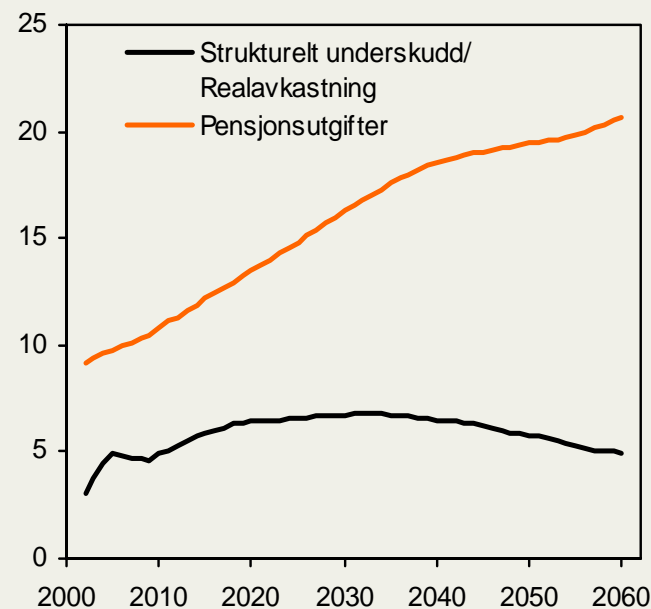

Kraftig økning av utgiftene til pensjoner og helse- og omsorgstjenester

Timeverk innenfor kommunale tjenester og statlige helseforetak. Pst. av alle timeverk

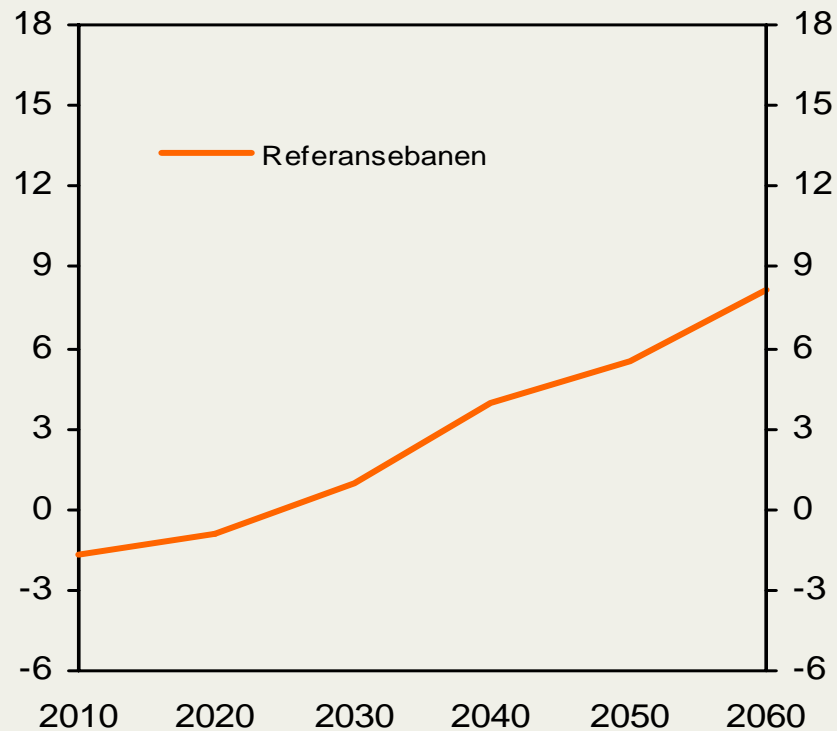

Pensjonsutgifter og forventet realavkastning i Petroleumsfondet. Pst. av Fastlands-BNP

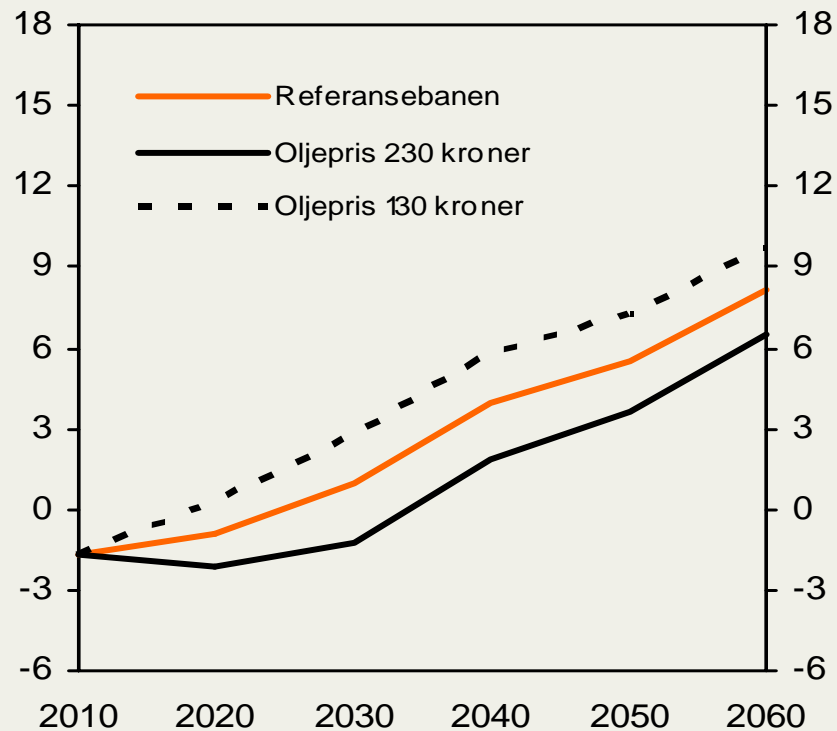
Nødvendig med tiltak for å sikre velferden

Det udekkede finansieringsbehovet i forhold til 2003.
Prosent av BNP for Fastlands-Norge

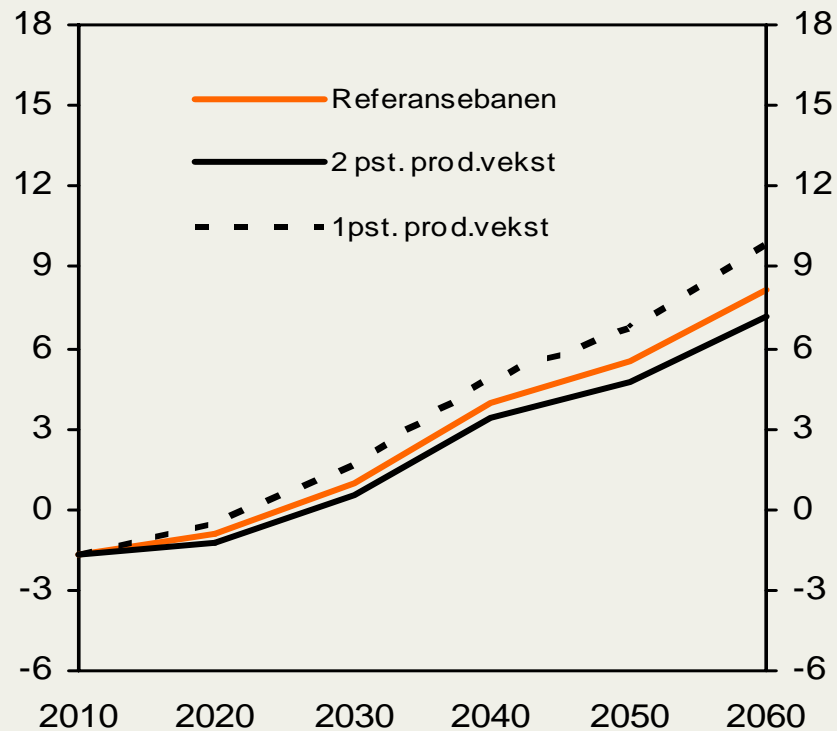
Nødvendig med tiltak for å sikre velferden – selv med høyere oljepris

Det udekkede finansieringsbehovet i forhold til 2003.
Prosent av BNP for Fastlands-Norge

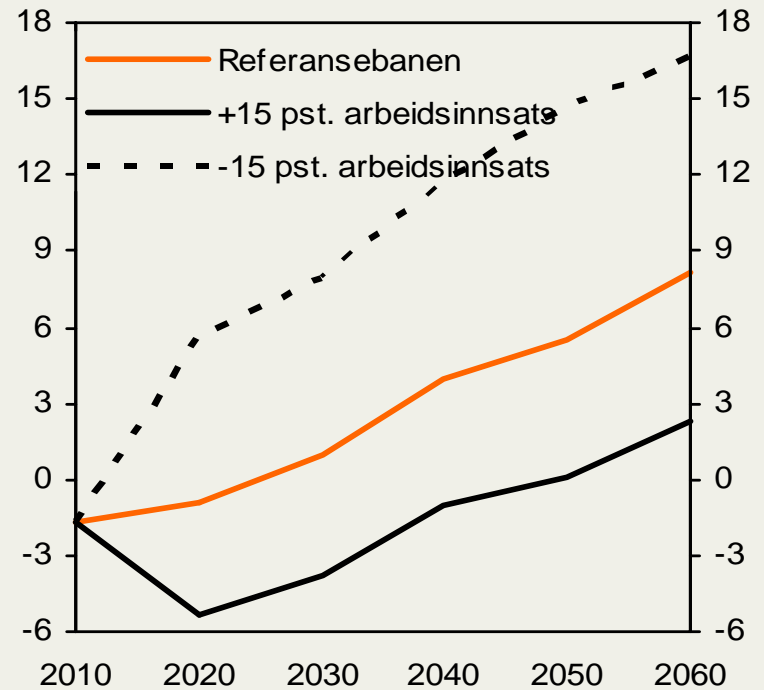
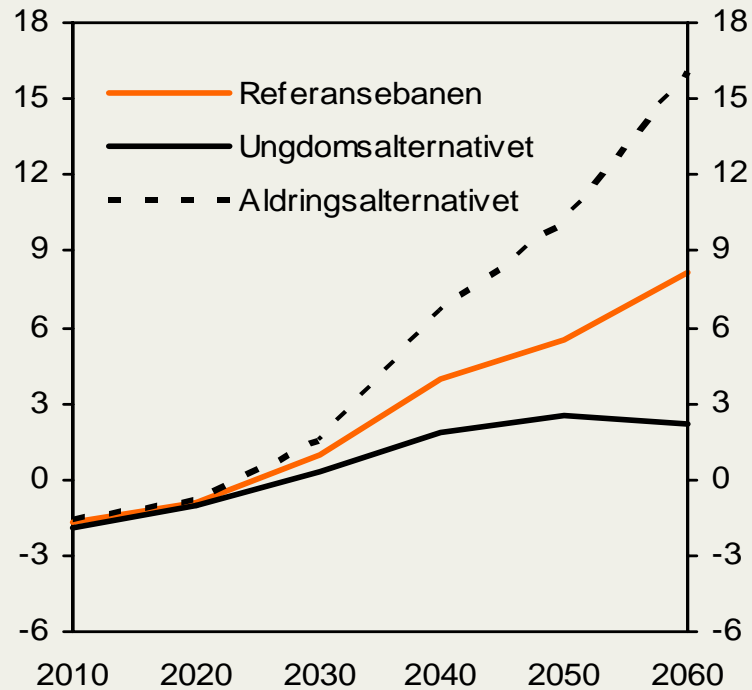
Nødvendig med tiltak for å sikre velferden – selv med høyere oljepris eller høyere vekst

Det udekkede finansieringsbehovet i forhold til 2003.
Prosent av BNP for Fastlands-Norge

Befolkningsutvikling og arbeid er avgjørende

Det udekkede finansieringsbehovet i forhold til 2003 ved ulike forutsetninger.
Prosent av BNP for Fastlands-Norge

Hvordan kan utfordringene løses? - ulike valgmuligheter

- Skattefinansiering
- Reform av pensjonssystemet
- Større privat ansvar for annen inntektssikring
- Økt effektivitet og bedret kvalitet i offentlig tjenesteproduksjon
- Større innslag av brukerbetaling for offentlige tjenester
- Økt innvandring

Oppsummering

- Vi blir eldre og rikere
- Det kreves tiltak nå for å sikre bærekraften i offentlige finanser
- Utsettelse betyr større og vanskeligere tilpasninger senere
- Behov for pensjonsreform